

Ptiči poginjajo tudi na cestah Birds dying also on roads

Janez Gregori

Prispevek J. Kurilla *Acrocephalus*, 1986 :19) o opazovanju pričev 16.3.1986 v Čirčah pri Kranju me je vzpodbudil, da sem pobrskal po svoji beležnici, kaj sem zapisal za taisti dan. Ob 9³⁰ sem se peljal po novi avtocesti od Ljubljane proti Gorenjskemu kotu. Nad zasneženo pokrajino pod težkimi oblaki so se vlačile meglice, ob avtocesti pa so se kazale prve kopnine. Prave te pa so bile privlačne za številne ptiče, ki so se v jatah, tudi po več sto skupaj, spreletavali ob cesti. Kolikor sem lahko videl iz avtomobila, so bili to ščinkavci in pinože, številni prosniki pa so posamič posedali predvsem po kolih ograje ob cesti.

Zaradi velike koncentracije ptičev ob avtocesti in razmeroma slabe vidljivosti so mnogi izmed njih postali žrtve avtomobilov. Žal nisem začel šteti povoženih ptičev že na začetku ceste, zato lahko navedem le približno številko: na odseku ceste od Ljubljane do Naklega (okoli 25 km) jih je bilo na samem cestišču povoženih okoli 50. Med povoženimi sem razločno videl naslednje vrste: ščinkavce, prosnike in taščico. Malo naprej, ob polju pred predorom in viaduktom Peračica, je na cesti ležala tudi povožena priba.

Število žrtev je bilo nedvomno veliko večje, saj jih je verjetno dosti ob udarcu z avtomobilom odneslo v jarek ali v sneg ob cesti. Pa tudi posamezne vrane ob cesti so pridno skrbele, da so "corpus delicti" hitro izginjali.

Ko se vozimo po cestah, redno vidimo posamezne povožene ptiče. Predvsem so to mladiči tistih vrst, ki rade sedejo na cestišču (npr. bele pastirice). Število ptičev ob cestah se poveča v jesenskem in zimskem času: privablja jih bogato semenje različnih plevelov, ki ostajajo nepokošeni. Verjetno se v tem času smrtnost ptičev na cestah poveča. Zlasti v primerih,

12. Lesna sova, žrtev cestnega prometa (D.Tome)
12. Tawny Owl, a victim of road traffic (D.Tome)

ko zaradi zapadlega snega v času selitve ptiči pritisnejo h kopninam ob cestah tudi avtomobilski promet žal postaja pomembna grožnja za mrsikatero vrsto.

Pregleda nad vrstami ptičev, ki postajajo žrtve prometa, še nimamo. Da bi to vrzel čimprej zapolnili, predlagam opazovalno nalogo z naslovom: Ptiči, žrtve naših cest. Da ne bomo izgubljali časa, kar takoj začnimo v svoje beležnice zapisovati podatke o žrtvah, na katere bomo naleteli: vrsto ptiča, kraj, datum, uro, opis ceste (asfalt ali makadam), zabeležimo pa si še vreme (sneg, deževno megleno, jasno itd.). Do takrat, ko se bomo dokončno pomenili o obliki naloge, bomo tako imeli že zbrane številne podatke. S skupnimi močmi bomo lahko naredili pregled vrst ptičev, ki postajajo žrtve prometa, in kakšna je njihova številčna zastopanost.

Janez Gregori
Podkoren 72
64280 Kranjska gora